

Č. j. MK 89686/2025 ORNK

Metodický pokyn Ministerstva
kultury pro vedení soupisu
nemateriálního kulturního dědictví
České republiky

Vydal Odbor regionální a národnostní kultury
v Praze dne 16. října 2025

Obsah

1. Úvod	3
1.1 Základní informace o soupisu a právním rámci	3
1.2 K čemu dokument slouží	4
2. Základní principy a definice pojmů	4
2.1 Použité zkratky, termíny a označení	4
2.2 Vymezení klíčových pojmů	6
2.3 Vztah ke krajským soupisům	7
2.4 Zapojení nositelů a princip svobodného, předem daného a informovaného souhlasu ...	7
3. Role a odpovědnosti hlavních aktérů	8
4. Postup předložení návrhu na zápis statku do Seznamu	9
4.1 Kdo může navrhnout	9
4.2 Povinné konzultace	10
4.3 Předložení návrhu	10
4.4 Podmínky použití krajského návrhového listu	11
5. Posouzení návrhu a rozhodnutí o zápisu	12
5.1 Podmínky pro zápis do Seznamu	12
5.2 Posouzení návrhu	12
5.3 Zápis statku do Seznamu	13
6. Rozšíření okruhu nositelů již zapsaného statku	13
7. Pravidelná redokumentace	13
8. Označení statku za ohrožený	14
9. Zánik statku a vyřazení ze Seznamu	15
10. Přechodová a závěrečná ustanovení	16
10.1 Zveřejnění dokumentace a zpracování osobních údajů	16
10.2 Nominace k zápisu do seznamů vedených UNESCO a Registru	16
10.3 Podpora projektů za účelem zachování a prezentace statků zapsaných do Seznamu ..	17
10.4 Vzor pro krajské metodiky	17
10.5 Převedení dříve zapsaných statků do nového Seznamu	17
Příloha č. 1 Postup a termíny předkládání a projednávání návrhů k zápisu do Seznamu a redokumentačních zpráv	20
Příloha č. 2 Seznam regionálních pracovišť pověřených péčí o nemateriální kulturní dědictví v krajích	22
Příloha č. 3 Návrhový a evidenční list nemateriálního statku k zápisu do Seznamu nemateriálního kulturního dědictví České republiky	23

<u>Příloha č. 4</u> Návrhový a evidenční list k úpravě zápisu statku zapsaného do Seznamu nemateriálního kulturního dědictví České republiky – rozšíření geografického území a/nebo okruhu nositelů	30
<u>Příloha č. 5</u> Schvalovací doložka k zápisu statku do Seznamu	37
<u>Příloha č. 6</u> Prohlášení o vlastnictví licence a udělení souhlasu s užitím díla	40
<u>Příloha č. 7</u> Posudek k návrhu statku na zápis do Seznamu nemateriálního kulturního dědictví České republiky	42
<u>Příloha č. 8</u> Redokumentační zpráva o stavu nemateriálního statku zapsaného do Seznamu nemateriálního kulturního dědictví České republiky	44

1. Úvod

1.1 Základní informace o soupisu a právním rámci

Soupis nemateriálního kulturního dědictví České republiky je nástrojem k naplňování závazků vyplývajících z Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví UNESCO z roku 2003, kterou Česká republika ratifikovala v roce 2009. Vedením tohoto soupisu Česká republika plní požadavky uvedené v článcích 11 a 12 Úmluvy, které zavazují smluvní státy k inventarizaci a uchovávání svého nemateriálního kulturního dědictví.¹

Metodický pokyn vychází z následujících dokumentů uveřejněných na internetových stránkách Ministerstva kultury:

- **Úmluva o zachování nemateriálního kulturního dědictví z roku 2003;**
- **Příkaz ministra kultury č. 11/2025** ze dne 24. září 2025, kterým byl zřízen *Seznam nemateriálního kulturního dědictví České republiky*;
- **Memorandum o spolupráci mezi Ministerstvem kultury a Ministerstvem zemědělství v oblasti péče o nemateriální kulturní dědictví** ze dne 4. dubna 2025, které potvrzuje společný zájem obou resortů na vedení soupisu a stanovuje konkrétní rámec této spolupráce

Pro tento soupis se používá pracovní název ***Seznam nemateriálního kulturního dědictví České republiky*** (dále jen Seznam). Ten navazuje na *Seznam nemateriálních statků tradiční (a) lidové kultury České republiky*, který byl veden v letech 2008–2025, a nahrazuje jej.

Zápisy nemateriálních statků provedené do roku 2025 zůstávají nadále platné a bude se s nimi nakládat v souladu s tímto Metodickým pokynem.

Seznam je součástí širšího systému péče o živé projevy kulturního dědictví, které jsou sdíleny komunitami, skupinami nebo jednotlivci a předávány z generace na generaci. **Jeho vedení zajišťuje Ministerstvo kultury ve spolupráci s dalšími aktéry.** Prostřednictvím Seznamu Česká republika inventarizuje prvky nemateriálního kulturního dědictví na svém území, sleduje jejich

¹ „Článek 11 – Úloha smluvních států

Každý smluvní stát:

a) přijímá nezbytná opatření pro zajištění zachování nemateriálního kulturního dědictví vyskytujícího se na jeho území;

b) v rámci ochranných opatření zmíněných v článku 2, odstavec 3 **identifikuje a definuje různé prvky nemateriálního kulturního dědictví vyskytující se na jeho území za účasti příslušných společenství, skupin i nevládních organizací.**

Článek 12 – Soupisy

1. K zajištění identifikace zaměřené na zachování nemateriálního kulturního dědictví **sestavuje každý smluvní stát způsobem, který odpovídá jeho situaci, jeden nebo více soupisů nemateriálního kulturního dědictví vyskytujícího se na jeho území.** Takovéto soupisy budou **pravidelně aktualizovány.**

2. Každý smluvní stát poskytuje příslušné informace týkající se těchto soupisů, když periodicky předkládá podle článku 29 svou zprávu Výboru.“

(*Úmluva o zachování nemateriálního kulturního dědictví*. Paříž: UNESCO, 2003. Dostupné na <https://mk.gov.cz/umluva-o-zachovani-nematerialniho-kulturniho-dedictvi-cs-300>).

aktuální stav, životaschopnost a jejich kulturní i společenské funkce. Tento proces slouží k jejich identifikaci, dokumentaci, péči, zachování a udržitelnému rozvoji pro budoucí generace.

Zápis do Seznamu není určen k prosazování komerčních zájmů, ačkoliv ekonomický rozměr může představovat důležitý předpoklad pro životaschopnost a předávání některých prvků. V tomto smyslu je třeba jej při vedení Seznamu zohledňovat.

1.2 K čemu dokument slouží

Metodický pokyn stanovuje podmínky a postupy pro navrhování, posuzování a zapisování statků do Seznamu, včetně jejich případného vyřazení a možnosti rozšíření existujících zápisů o další nositele. Zároveň vymezuje role a odpovědnosti jednotlivých aktérů v průběhu přípravy návrhů, v samotném procesu zápisu a při zajišťování pravidelné redokumentace a aktualizace údajů.

Pokyn rovněž upravuje některé návaznosti na nominace statků zapsaných v Seznamu k zápisu do:

- Reprezentativního seznamu nemateriálního kulturního dědictví lidstva (článek 16 Úmluvy);
- Seznamu nemateriálního kulturního dědictví vyžadujícího naléhavě zachování (článek 17 Úmluvy);

a nominace programů, projektů a aktivit do Registru osvědčených postupů pro zachování nemateriálního kulturního dědictví (článek 18 Úmluvy).

2. Základní principy a definice pojmů

2.1 Použité zkratky, termíny a označení

V tomto dokumentu se používají následující zkratky, termíny a označení:

Mezinárodní nástroje a seznamy

- **UNESCO** – Organizace Spojených národů pro vzdělání, vědu a kulturu (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization);
- **Úmluva** – Úmluva o zachování nemateriálního kulturního dědictví UNESCO z roku 2003;
- **Reprezentativní seznam** – Reprezentativní seznam nemateriálního kulturního dědictví lidstva (článek 16 Úmluvy);
- **Seznam ohroženého dědictví** – Seznam nemateriálního kulturního dědictví vyžadujícího naléhavě zachování (článek 17 Úmluvy);
- **Registr osvědčených postupů (nebo též jen „Registr“)** – Registr osvědčených postupů pro zachování nemateriálního kulturního dědictví (článek 18 Úmluvy);

Institute a orgány

- **MK** – Ministerstvo kultury;
- **MZe** – Ministerstvo zemědělství;
- **NIK** – Národní institut pro kulturu; organizace s konzultační rolí pro MK a NÚLK v oblasti nehmotného kulturního dědictví, které má urbánní charakter, vazbu na umění, živou kulturu nebo kulturně kreativní odvětví;
- **NÚLK** – Národní ústav lidové kultury; organizace pověřená MK správou Seznamu ve všech oblastech s výjimkou nemateriálního agrárního dědictví;
- **NZM** – Národní zemědělské muzeum; organizace pověřená MZe správou Seznamu v oblasti nemateriálního agrárního dědictví;
- **Národní rada** – Národní rada pro nemateriální kulturní dědictví;
- **Regionální pracoviště** – regionální pracoviště pověřené péčí o nemateriální kulturní dědictví v kraji; jejich seznam je uveden v příloze č. 2.

Termíny související se soupisem (v abecedním pořadí)

- **Indikativní seznam** – soupis statků a programů, které mohou být na základě přání nositelů potenciálně navrženy k zápisu do některého z výše uvedených mezinárodních seznamů zveřejňovaný na webových stránkách MK (indikují zájem nositelů o zápis a souhlas MK s potenciální nominací);
- **Krajský soupis** – regionální soupis nemateriálních kulturních statků vedený v jednotlivých krajích, v praxi obvykle označovaný jako „krajský seznam“;
- **Navrhovatel** – právnická nebo fyzická osoba, která ve spolupráci s nositeli a s jejich souhlasem předkládá návrh na zápis statku do Seznamu, plní roli kontaktní osoby vůči MK, NÚLK a/nebo NZM a nositelům a odpovídá za pravidelné předkládání redokumentační zprávy o stavu statku;
- **Nemateriální agrární dědictví** – tradicí založené pěstelské, chovatelské, šlechtitelské postupy, know-how řemesel souvisejících se zemědělstvím, znalosti o užívání krajiny a tradiční metody zpracování rostlinných a živočišných produktů v jejich kulturně-společenském kontextu;
- **Nositel (kulturního statku)** – člen společenství, skupiny, případně jednotlivec, který daný kulturní statek považuje za součást svého nemateriálního kulturního dědictví a aktivně jej praktikuje;
- **Ohrožený statek** – statek, který splňuje kritéria uvedená v článku 8 Metodického pokynu, případně je v Seznamu takto označen;
- **Redokumentace** – proces pravidelného sledování a zaznamenávání vývoje nemateriálního kulturního statku po jeho zápisu do Seznamu; redokumentační zpráva zachycuje změny v podobě, funkci a životaschopnosti statku a ověřuje, zda stále splňuje kritéria pro zápis a jak jsou naplňována záchovná opatření (více viz článek 7 Metodického pokynu);
- **Seznam** (též národní Seznam) – *Seznam nemateriálního kulturního dědictví České republiky*; je národní soupis podle článků 11 a 12 Úmluvy;

- **Statek** – nemateriální (nehmotný) kulturní prvek nebo soubor prvků (viz článek 2.2 Metodického pokynu);
- **Záchovné opatření** – opatření k zajištění zachování statku, zejména jeho životaschopnosti a předávání dalším generacím; tato opatření zahrnují mezi jiným identifikaci, dokumentaci, výzkum, udržení, ochranu, podporu, zhodnocování, předávání, vzdělávání (formální i neformální) a revitalizaci různých aspektů tohoto dědictví.²

2.2 Vymezení klíčových pojmů

Nositelům statku se rozumí společenství (komunity), skupiny a v některých případech i jednotlivci, kteří daný nemateriální statek zachovávají, přetvářejí a předávají dalším generacím.

Statkem (nemateriálním kulturním statkem či souborem nemateriálních kulturních statků) se ve shodě se shora uvedenou mezinárodní Úmluvou rozumí zkušenosti, znázornění, vyjádření, znalosti, dovednosti, jakož i nástroje, předměty, artefakty a kulturní prostory s nimi související, které společenství, skupiny a v některých případech též jednotlivci považují za součást svého nehmotného kulturního dědictví. Toto nemateriální kulturní dědictví, předávané z generace na generaci, je společenstvími a skupinami lidí neustále přetvářeno v závislosti na jejich prostředí, na jejich interakci s přírodou a na jejich historii, dává jim pocit identity a kontinuity, podporuje takto úctu ke kulturní rozmanitosti a lidské tvořivosti.³

Za takto vymezené nemateriální kulturní dědictví se *mezi jiným* považují projevy, které náležejí do těchto oblastí:

1. ústní tradice a vyjádření, včetně jazyka jakožto prostředku nemateriálního kulturního dědictví;
2. interpretační umění;
3. společenské zvyklosti, obřady a slavnostní události;
4. vědomosti a zkušenosti týkající se přírody a vesmíru;
5. dovednosti spojené s tradičními řemesly.

Pro účely vedení Seznamu se dle Úmluvy bere v úvahu pouze takové nemateriální kulturní dědictví, které je slučitelné s právními normami v oblasti lidských práv a se závazky vyplývajícími z mezinárodních právních nástrojů, jichž je Česká republika smluvní stranou a upravujících mj. práva duševního vlastnictví a práva jim příbuzná, užívání biologických a ekologických zdrojů a ochranu světového kulturního a přírodního dědictví. Nepřípustné je rovněž nemateriální dědictví, které by bylo neslučitelné se zásadami vzájemné úcty mezi společenstvími, skupinami a jednotlivci i se zásadami trvale udržitelného rozvoje.⁴

² Více viz Část III, články 11–15 Úmluvy.

³ U potravin a nápojů je možné navrhnout k zápisu pouze takové tradiční řemeslné metody nebo ustálené technologické postupy zpracování rostlinných a živočišných produktů s převahou ruční práce, které jsou pevně spojeny s kulturním a společenským kontextem. V návrhu je proto třeba jasně ukázat, jak navržená metoda zpracování naplňuje všechny aspekty definice nemateriálního kulturního dědictví uvedené v tomto článku.

⁴ Viz články 2 a 3 Úmluvy. Tento požadavek se vztahuje na veškeré úkony prováděné podle tohoto Metodického pokynu, včetně návrhu a realizace záchovných opatření.

2.3 Vztah ke krajským soupisům

Krajské soupisy nemateriálních statků vznikly z podnětu MK jako nástroj k identifikaci a evidenci statků na regionální úrovni a tvoří důležitý podklad pro návrhy na zápis do národního Seznamu. Spravují je jednotlivé kraje ve spolupráci s regionálními pracovišti pověřenými péčí o nemateriální kulturní dědictví.

Pokud se navrhovaný statek nachází výhradně na území jednoho kraje, je podmínkou jeho zápisu do Seznamu jeho předchozí zařazení do krajského soupisu.

Při nominaci statku na zápis do národního Seznamu přebírá koordinační funkci regionální pracoviště. Ověřuje, zda navrhovaný statek svou povahou skutečně přesahuje lokální rámec, a zvažuje, zda by v případě příbuzných projevů v jiných regionech bylo vhodné usilovat o společný zápis nebo o jinou formu spolupráce.⁵ Na základě ověření regionálním pracovištěm vydá krajský úřad písemné vyjádření k předložení návrhu,⁶ včetně potvrzení o zápisu statku na krajský seznam s uvedením názvu statku v seznamu a data zápisu.

Pokud se statek nachází na území více krajů, může být návrh předložen přímo, bez nutnosti předchozího zápisu do krajského soupisu a bez vyjádření jednotlivých krajů. Tento postup však nevylučuje, aby si kraje samostatně zapsaly regionální varianty daného statku do svých krajských soupisů. Krajský soupis může navíc zahrnovat i statky, které nejsou určeny k zápisu do národního Seznamu. O obsahu svého soupisu rozhoduje každý kraj samostatně, s ohledem na specifika svého území.

2.4 Zapojení nositelů a princip svobodného, předem daného a informovaného souhlasu

Inventarizace nemateriálního kulturního dědictví probíhá v úzké spolupráci s nositeli, kteří nejsou pouze informátoři, ale aktivními účastníky celého procesu. Podílejí se na identifikaci statku, pojmenování možných ohrožení a návrhu opatření k jeho zachování. Tato opatření by měla vznikat ve spolupráci s širokou škálou zainteresovaných stran – například místními, zájmovými, profesními či jinými spolky, nevládními organizacemi, samosprávami nebo odbornými institucemi. Zápis do Seznamu předpokládá dlouhodobé zapojení nositelů do záchranných opatření. Jejich zkušenosti, znalosti a potřeby jsou klíčové pro zajištění životaschopnosti statku.

Základním předpokladem této spolupráce je svobodný, předem daný a informovaný souhlas nositelů, který:

- zahrnuje dobrovolné rozhodnutí podílet se na inventarizaci bez nátlaku a s respektem k právům a zvyklostem nositelů;
- je podmíněn obdržением srozumitelných informací o účelu, průběhu a důsledcích inventarizace, včetně plánovaného využití informací a dokumentace;

⁵ Národní Seznam neslouží k inventarizaci výlučně místních nebo regionálních statků. Pokud se určitý statek nemateriálního kulturního dědictví nachází pouze v jednom kraji, měl by být zapsán především do krajského soupisu. Národní Seznam je určen pro statky, které mají širší než regionální význam nebo se vyskytují ve více krajích.

⁶ Viz příloha č. 6 Návrhového a evidenčního listu.

- obsahuje konkrétní vyjádření, že nositelé se zápisem statku do Seznamu souhlasí, včetně uvedení jmen jednotlivců, skupin či komunit jako nositelů.

Souhlas nositelů je doložen písemným nebo jiným prohlášením, které tvoří povinnou přílohu návrhu. V tomto prohlášení nositelé potvrzují svou účast na uchovávání a předávání statku a stvrzují, že byli informováni o účelu zápisu a souvisejících postupech a souhlasí s nimi.

Shora uvedený souhlas mohou nositelé kdykoli bez sankcí odvolat.

Souhlas nositelů se zpracováním jejich osobních údajů a se zveřejněním jejich jmen při prezentaci a propagaci statku je upraven v článku 10.1 Metodického pokynu.

3. Role a odpovědnosti hlavních aktérů

Pro správu a rozvoj Seznamu je klíčová spolupráce několika hlavních institucí, z nichž každá má jasně definované kompetence a úkoly.

Ministerstvo kultury (MK) je hlavním koordinátorem a garantem vedení Seznamu. Odpovídá za jeho správu, administraci a archivaci související dokumentace. Odbornou správu a péči o tuto oblast zajišťuje prostřednictvím NÚLK a NZM, případně NIK. MK přijímá a eviduje návrhy na zápis i redokumentační zprávy, připravuje podklady pro Národní radu, koordinuje spolupráci s regionálními pracovišti a odbornými institucemi a zastupuje Českou republiku při jednáních orgánů Úmluvy.

V případě dotazů a konzultací je kontaktním místem na MK Odbor regionální a národnostní kultury.

Návrhy na zápis, redokumentační zprávy, návrhy na označení statku za ohrožený či vyřazení ze Seznamu a jiná oznámení se doručují na podatelnu MK písemně nebo datovou schránkou. Navrhovatel vždy odevzdá také elektronickou verzi dokumentace v otevřeném formátu MS Word nebo PDF (nikoliv sken).

Ministerstvo zemědělství (MZe) je partnerem MK v oblasti agrárního nemateriálního kulturního dědictví. Mj. vydává souhlas s případným zápisem statků z okruhu agrárního nemateriálního kulturního dědictví, který administruje NZM, do Seznamu. Odbornou správu a péči o tuto oblast zajišťuje prostřednictvím NZM. MZe spolupracuje s MK na metodických a koncepčních otázkách souvisejících s ochranou a rozvojem agrárního dědictví.

Národní rada pro nemateriální kulturní dědictví je poradním orgánem ministra kultury v oblasti nehmotného kulturního dědictví. Projednává a vyjadřuje se ke strategiím a politikám péče o něj v České republice a projednává návrhy na zápis statků do národního Seznamu a redokumentační zprávy. Dává ministrově doporučení, zda jednotlivé statky zapsat, nezapsat, označit za ohrožené nebo ze Seznamu vyřadit.

Může podávat návrhy na zachovná opatření týkající se nemateriálních statků zapsaných do Seznamu, zejména v případech, kdy je identifikováno riziko jejich ohrožení nebo zániku, po jejich projednání s nositeli a navrhovateli. Dále doporučuje náměty na přípravu nominací pro Reprezentační seznam, Seznam ohroženého dědictví a Registr osvědčených postupů. Na základě těchto doporučení Národní rada každoročně aktualizuje indikativní seznam statků a programů, které mohou být potenciálně navrženy na zápis do těchto seznamů a Registru. Rada také dává podněty k činnosti regionálních pracovišť a k výzkumu teoretických i praktických otázek spojených s oblastí péče o nemateriální kulturní dědictví.

Národní institut pro kulturu (NIK) je organizace s konzultační rolí pro MK a NÚLK v oblasti nehmotného kulturního dědictví, které má urbánní charakter nebo vazbu na umění, živou kulturu či kulturně kreativní odvětví. Na vyžádání navrhovatele může poskytovat metodickou pomoc při stanovení a aktualizaci zachovných opatření nebo při zpracování plánu udržitelnosti a prezentace statku. Dále realizuje výzkum v oblasti nemateriálního kulturního dědictví, přispívá k propagaci významu péče o tuto oblast a podílí se na osvětě a vzdělávání.

Odborné instituce – NÚLK a NZM – jsou pověřené správou Seznamu v příslušných oblastech. NÚLK odpovídá za oblasti nemateriálního kulturního dědictví mimo agrární sféru, zatímco NZM spravuje oblast nemateriálního agrárního dědictví. Obě instituce poskytují odbornou metodickou podporu navrhovatelům, konzultují je a provázejí procesem přípravy návrhů na zápis i zpracováním redokumentačních zpráv. Pomáhají zajistit kontinuitu péče o statek a poskytují metodickou pomoc navrhovatelům, nositelům a dalším aktérům. NÚLK a NZM spolupracují s MK a MZe a koordinují aktivity spojené s aktualizací a vedením Seznamu. Zároveň realizují výzkum a dokumentaci nemateriálního kulturního dědictví, propagují význam péče o tuto oblast a aktivně se věnují osvětě a vzdělávání.

Regionální pracoviště pověřená péčí o nemateriální kulturní dědictví jsou zřízena příslušnými krajskými úřady a představují klíčové aktéry péče o nemateriální kulturní dědictví na krajské úrovni. Mezi jejich hlavní činnosti patří vedení krajských soupisů nemateriálního kulturního dědictví, dokumentace nehmotného kulturního dědictví v jednotlivých krajích, podpora a spolupráce s nositeli a komunitami, komunikace a koordinace s MK a odbornými institucemi a zajištění osvěty a vzdělávání v této oblasti.

4. Postup předložení návrhu na zápis statku do Seznamu

4.1 Kdo může navrhopvat

Návrh může předložit právnická nebo fyzická osoba se sídlem na území ČR (dále jen „navrhovatel“), která jej připravuje ve spolupráci s nositeli statku a s jejich výslovným souhlasem. Po zápisu statku do Seznamu plní navrhovatel roli kontaktní osoby vůči MK a odborným institucím (NÚLK nebo NZM), koordinuje zachovná opatření, zajišťuje podklady pro pravidelnou redokumentaci a předkládá redokumentační zprávu.

Právníckými osobami se rozumí například:

- MK a jiné ústřední orgány státní a veřejné správy;
- NÚLK, NZM, NIK a další státní příspěvkové organizace;
- územně samosprávné celky (obce, kraje);
- regionální pracoviště pro nemateriální kulturní dědictví;
- paměťové a vědecko-výzkumné instituce;
- vysoké školy řádně akreditované v České republice;
- zapsané spolky;
- jiné právnické osoby zastupující společenství nositelů statku.

4.2 Povinné konzultace

Před podáním návrhu na zápis statku do Seznamu je navrhovatel povinen konzultovat svůj záměr s příslušnou odbornou institucí:

- s NZM – v případě statků spadajících do oblasti nemateriálního agrárního dědictví;
- s NÚLK – v případě všech ostatních statků.

Pokud si navrhovatel není jistý, na kterou instituci se obrátit, požádá o určení konzultanta věcně příslušný odbor MK – Odbor regionální a národnostní kultury.

Navrhovatel je povinen si konzultaci vyžádat **nejpozději do 31. ledna** v roce, kdy zamýšlí návrh předložit.

Cílem konzultace je ověřit, zda navrhovaný statek odpovídá definici nemateriálního kulturního dědictví podle tohoto Metodického pokynu, a zároveň umožnit navrhovateli využít metodické pomoci odborné instituce pro co nejlepší zpracování návrhu. Konzultace probíhá zpravidla formou osobního nebo online jednání, případně písemně.

Výsledkem konzultace je písemné vyjádření NÚLK nebo NZM, které potvrzuje, že konzultace proběhla, a uvádí, zda odborná instituce doporučuje návrh k předložení. Toto vyjádření tvoří povinnou přílohu návrhové dokumentace a má být poskytnuto odbornou institucí nejpozději do 10 pracovních dnů od uskutečnění konzultace. Navrhovatel může návrh předložit i v případě, že vyjádření odborné instituce je negativní.

V případě statků nacházejících se na území jednoho kraje je navrhovatel povinen doložit i vyjádření příslušného orgánu kraje.⁷

4.3 Předložení návrhu

Návrh na zápis statku do Seznamu se předkládá MK prostřednictvím podatelny na adrese Ministerstvo kultury, Maltézské náměstí 1, 118 00 Praha 1, nebo datové schránky s ID: 8spaaaur, nejpozději do posledního pracovního dne měsíce února.

Návrh musí být zpracován v souladu s tímto Metodickým pokynem, a to podle Návrhového a evidenčního listu.⁸ Jeho aktuální verzi zveřejňuje MK každoročně na svých internetových stránkách spolu s tímto Metodickým pokynem, nejpozději do konce listopadu roku, který předchází roku platnosti dané verze listu. K návrhu musí být přiloženy všechny požadované přílohy.

Návrh musí být zpracován srozumitelně, jazykem přístupným jak odborné, tak laické veřejnosti, a v souladu s etickými zásadami uvedenými v Úmluvě.⁹ V případě, že návrh obsahuje neveřejné informace (např. know-how, informace, které jsou určeny pouze komunitě nositelů apod.), je možné požádat o omezení přístupu k nim (viz článek 10.1 Metodického pokynu).

⁷ Viz článek 2.3 Metodického pokynu.

⁸ Viz příloha č. 3 Metodického pokynu.

⁹ Viz také dokument *Etické principy zachování nemateriálního kulturního dědictví (Ethical Principles for Safeguarding Intangible Cultural Heritage)* dostupné na <https://ich.unesco.org/en/ethics-and-ich-00866>.

MK předá návrh k dalšímu zpracování příslušné odborné instituci (NÚLK nebo NZM), která ověří jeho úplnost a formální náležitosti. V případě neúplnosti může navrhovatele vyzvat k doplnění dle harmonogramu v příloze č. 1.¹⁰

4.4 Podmínky použití krajského návrhového listu

V případě statků, které se vyskytují na území jednoho kraje, je umožněno, aby návrh zpracovaný pro krajský soupis – pokud splňuje stanovené náležitosti – sloužil zároveň jako podklad pro návrh do národního Seznamu. Tato možnost má za cíl zjednodušit administrativní proces pro navrhovatele, posílit kontinuitu dokumentace a podpořit koordinaci mezi krajskou a národní úrovní.

Krajský návrhový list musí obsahovat alespoň tyto náležitosti:

- **Identifikace navrhovatele;**
- **Identifikace statku:** název, popis jeho současné podoby, stručný přehled historického vývoje z důvodu zachycení kontinuity předávání a zeměpisná lokalizace;
- **Identifikace nositelů statku** včetně případných spolků či jiných organizací: popis vnitřní struktury společenství nositelů, jejich rolí a specifických úloh při praktikování statku;
- **Explicitní vyjádření, jak statek splňuje definici nemateriálního kulturního dědictví** uvedenou v článku 2.2 Metodického pokynu: zejména společenské a kulturní funkce, mezigenerační předávání, role statku jako živé a dynamické součásti života nositelů a zdroje jejich identity;
- **Doklad o životaschopnosti statku:** popis aktuální životaschopnosti a případných ohrožení;
- **Návrh opatření k zachování statku:** včetně uvedení, s kým byla projednána, jak byly do jejich příprav zapojeni nositelé a jak se budou podílet na jejich naplňování a kdo bude odpovědný za jejich realizaci v případě zápisu;
- **Popis zapojení nositelů do přípravy návrhu:** včetně doložení jejich svobodného, předem daného a informovaného souhlasu se zápisem do národního Seznamu (nikoli pouze krajského). Pokud je počet nositelů statku velký, mohou je reprezentovat jejich zástupci. Ve formuláři je přitom důležité vysvětlit, kým a jak byli vybráni, proč právě oni zastupují širší základnu nositelů, která byla o nominačním procesu informována, měla možnost se do něj zapojit a se zápisem souhlasí;
- **10 fotografií** v elektronické podobě s udělením práv k jejich využití pro účely propagace Seznamu.

Pokud má být návrh využit i pro zápis do národního Seznamu, musí být doplněn o všechny příslušné přílohy a souhlasy podle tohoto metodického pokynu.¹¹

¹⁰ V případě, že je navrhovatelem NÚLK nebo NZM, kontrolu, posouzení náležitostí a všechny další úkony zajistí MK, v případě nemateriálních agrárních statků po konzultaci s MZe.

¹¹ Návrhový list ani hodnocení návrhu zároveň nemohou přihlížet k tomu, jak „autentický“ daný statek je, ani k tomu, zda má výjimečnou hodnotu. Úmluva totiž staví na myšlence, že všechny kultury a jejich projevy jsou si rovné. Důležité je, co daný statek znamená pro samotné nositele – jak ho vnímají, jak jej praktikují a jak ho předávají dál. Hodnocení by proto mělo vycházet z pohledu samotné komunity, ne z vnějších měřítek nebo porovnávání s jinými statky.

V případě využití krajského návrhového listu pro předložení návrhu na zápis do národního Seznamu se navrhovatel a nositelé zavazují:

- respektovat pravidla vymezená tímto Metodickým pokynem;
- naplňovat navržená záchovná opatření;
- předkládat pravidelně redokumentační zprávy;
- a souhlasit se zpracováním osobních údajů v rozsahu nezbytném pro administraci a zveřejnění návrhu dle článku 10.1 Metodického pokynu.

Všechny údaje uvedené v krajském návrhovém listu se pro účely zápisu do národního Seznamu vykládají a posuzují v souladu s tímto Metodickým pokynem.

5. Posouzení návrhu a rozhodnutí o zápisu

5.1 Podmínky pro zápis do Seznamu

Hlavní podmínky pro zapsání statku do Seznamu, jejichž splnění musí být popsáno v Návrhovém a evidenčním listu, jsou následující:

a) **Statek splňuje definici nemateriálního kulturního dědictví** dle článku 2.2 Metodického pokynu (viz Část A Návrhového a evidenčního listu);

b) **Společenství nositelů, skupiny nebo jednotlivci byli zapojeni do přípravy návrhu a poskytl svobodný, předem daný a informovaný souhlas se zápisem** (viz Část C Návrhového a evidenčního listu);¹²

c) **Jsou navržena opatření, která zajistí další životaschopnost, udržitelnost a předávání statku a tato opatření byla navržena a budou realizována za aktivní účasti nositelů** (viz Část B Návrhového a evidenčního listu).

5.2 Posouzení návrhu

Návrhy na zápis do Seznamu posuzuje Národní rada pro nemateriální kulturní dědictví.

MK svolá zasedání Národní rady nejpozději do 30. června příslušného kalendářního roku. Na tomto zasedání se Národní rada seznámí s doručenými návrhy. Navrhovatelé budou vyzváni, aby ve spolupráci s nositeli představili svůj návrh formou prezentace. Na základě této prezentace a předložené dokumentace může Národní rada rozhodnout o doporučení k zápisu.

V případech, kdy to považuje za žádoucí (např. u složitějších nebo sporných návrhů), si může vyžádat externí odborné posudky. V takovém případě Národní rada navrhne posuzovatele a tajemník Národní rady, kterého ustanoví ministr kultury z řad pracovníků věcně příslušného odboru ministerstva, zajistí vyhotovení posudků a jejich předání Národní radě před dalším zasedáním, které se uskuteční nejpozději do 30. listopadu téhož roku.

V průběhu posuzování může být zpracovatel návrhu kdykoli vyzván k revizi nebo doplnění návrhové dokumentace na základě:

- výzvy NÚLK nebo NZM dle přílohy č. 1;

¹² Podrobně viz článek 2.4 Metodického pokynu.

- připomínek členů Národní rady;
- případných připomínek expertních posuzovatelů.

5.3 Zápis statku do Seznamu

Na základě vlastního posouzení a případných odborných posudků Národní rada návrhy vyhodnotí a předloží ministrovi kultury jedno z následujících doporučení:

- a) zapsat navrhovaný statek do Seznamu;
- b) nezapsat navrhovaný statek do Seznamu.

Ministr kultury následně písemně vyjádří souhlas či nesouhlas se zápisem ve spise, a to nejpozději do 31. prosince daného roku.

V případě zápisu se na základě tohoto souhlasu Návrhový list stává listem evidenčním a MK provede zápis statku do Seznamu. Pokud je zapisován statek označený za ohrožený (viz článek 8), bude v Seznamu náležitě označen.

MK neprodleně informuje o zápisu navrhovatele, NÚLK nebo NZM (dle příslušnosti), příslušný krajský úřad a regionální pracoviště, do jejichž kompetence zapsaný statek spadá.

Každý návrh, včetně těch, které nebyly doporučeny k zápisu, bude se všemi přílohami archivován. **V případě, že statek nebyl doporučen k zápisu, může navrhovatel předložit přepracovaný návrh v některém z následujících cyklů.** Návrh může být předložen **nejvýše třikrát**.

Seznam je aktualizován pravidelně, nejméně jedenkrát ročně.

6. Rozšíření okruhu nositelů již zapsaného statku

V případě, že je statek rozšířen ve více krajích či lokalitách, nebo jej udržují různé skupiny nositelů, avšak do Seznamu byla zapsána pouze část jeho územního výskytu nebo jen určitý okruh nositelů, **mohou další nositelé požádat o rozšíření zápisu prostřednictvím zvláštního formuláře.**¹³

K rozšíření může dojít pouze se svobodným, předem daným a informovaným souhlasem jak původních, tak nově doplňovaných nositelů statku. Takový návrh se posuzuje jako nová nominace. V případě schválení ministrem kultury bude původní zápis nahrazen novým. Pokud nový návrh schválen nebude, zůstává původní zápis beze změny.

7. Pravidelná redokumentace

Navrhovatelé jsou povinni předkládat pravidelnou redokumentační zprávu ke každému statku zapsanému do Seznamu, a to vždy do 30. června příslušného roku, pokud MK nestanoví jinak. Na blížící se termín odevzdání zprávy upozorní navrhovatele NÚLK nebo NZM nejméně šest měsíců předem.

¹³ Viz příloha č. 4 Metodického pokynu.

Zpráva se předkládá MK a zpracovává se podle vzoru uvedeného v příloze č. 8 Metodického pokynu. Redokumentační zpráva je zveřejňována obdobně jako návrhová dokumentace (viz článek 10.1 Metodického pokynu).

Periodicita předkládání se liší podle typu zápisu:

- **zpravidla každých 7 let** od zápisu statku do Seznamu nebo od posledního předložení zprávy;
- **každé 4 roky**, pokud je statek označen za ohrožený;
- **nejméně 1 rok před termínem podání mezinárodní periodické zprávy** dle článku 29 Úmluvy, pokud je statek zapsán do Reprezentativního seznamu nebo Seznamu ohroženého dědictví.

Zpráva slouží k zachycení vývoje statku v čase a porozumění jeho aktuální podobě, významu a životaschopnosti. Je zpracovávána ve spolupráci s nositeli, pokud možno přímo jimi. NÚLK nebo NZM ji doplní vlastními poznatky¹⁴ a poskytují navrhovatelům metodickou podporu při jejím zpracování.

Redokumentační zprávy projednává Národní rada. Navrhovatel i nositelům musí být poskytnuto slyšení, pokud o něj požádají poté, co byli předem v přiměřené lhůtě informováni, že se jejich věc bude projednávat.

Pokud navrhovatel, ačkoliv byl třikrát písemně vyzván, **redokumentační zprávu nepředloží, statek bude vyřazen ze Seznamu.**

8. Označení statku za ohrožený

Za ohrožený statek se považuje především takový:

- a) jehož nositel(é) nemá(-ají) následovníky;
- b) který ztratil své sociální a kulturní funkce nebo přestal být integrální součástí života nositelů, kteří jej považovali za součást své identity;
- c) který byl dekontextualizován nebo zakonzervován a již se přirozeně nevyvíjí;
- d) který je využíván výhradně ke komerčním účelům, zejména v souvislosti s turistickým ruchem, a tím dochází k vyprázdnění jeho původní funkce a obsahu;
- e) jehož nositelé jsou ohroženi živelní katastrofou nebo ozbrojeným konfliktem;
- f) jehož nositelé ani po opakovaném vyzvání nereagují na žádost navrhovatelů o redokumentační zprávu o stavu statku.¹⁵

Ohrožení může být zjištěno:

- z vlastního podnětu MK, MZe, NÚLK nebo NZM;
- na základě oznámení třetí osoby (po jeho ověření);

¹⁴ Své poznatky předkládá NÚLK nebo NZM Ministerstvu kultury ve stejném termínu jako navrhovatel. MK je přiloží do spisu k redokumentační zprávě, kterou podal navrhovatel. Národní rada projedná obě zprávy společně.

¹⁵ Více informací o možných ohroženích nabízí nástroj UNESCO *Dive into Living Heritage* dostupný na <https://ich.unesco.org/en/dive?display=threat#tabs>.

- na přímou žádost nositelů nebo navrhovatele;
- z redokumentační zprávy;
- nebo na základě skutečnosti, že redokumentační zpráva nebyla dodána ani po třetím marném upozornění.

V takovém případě MK kontaktuje navrhovatele a nositele a zahájí s nimi jednání. Následně je případ předložen Národní radě k posouzení. Ta na svém zasedání za přítomnosti nositelů zváží situaci a doporučí opatření k nápravě, případně doporučí ministrovi kultury **označit statek v Seznamu jako ohrožený**.

Navrhovatel je zároveň vyzván, aby ve spolupráci s nositeli a s jejich svobodným, informovaným a předem daným souhlasem předložil Národní radě **nový nebo aktualizovaný návrh záchovných opatření**, která povedou k posílení životaschopnosti statku.

V případě statku označeného jako ohrožený se přihlíží k této skutečnosti při dotačních řízeních.

Pokud se přijatá opatření ukážou jako účinná, může Národní rada – na základě žádosti navrhovatele se souhlasem nositelů, nebo žádosti samotných nositelů – a po odborném posouzení NÚLK a NZM doporučit ministrovi kultury **zrušení označení statku jako ohroženého**.

Pokud již v době podání návrhu na zápis nese statek znaky ohrožení a hrozí jeho zánik či zásadní degradace, může být jako ohrožený označen přímo při zápisu do Seznamu. Tuto skutečnost navrhovatel jasně vyznačí a doloží v části B Návrhového a evidenčního listu.

Pominou-li důvody pro označení statku za ohrožený, může být tento status zrušen. Žádost o zrušení podává navrhovatel se souhlasem nositelů a spolu s redokumentační zprávou, která prokáže, že ohrožení pominulo. MK zařadí žádost do programu jednání Národní rady.

9. Zánik statku a vyřazení ze Seznamu

Statek může být ze Seznamu vyřazen z jednoho z následujících důvodů:

a) Zánik statku

V případě, že se prokáže, že nápravná opatření na zachování ohroženého statku nebyla účinná a/nebo statek přestal prakticky existovat, doporučí Národní rada ministrovi kultury označit statek v Seznamu za zaniklý.

Na základě souhlasu ministra kultury s tímto doporučením MK v Seznamu vyznačí, že statek zanikl, a uvede datum účinnosti tohoto označení. O tomto kroku MK informuje navrhovatele, nositele, příslušný krajský úřad a regionální pracoviště.

b) Žádost o vyřazení

O vyřazení statku ze Seznamu mohou kdykoli požádat jeho nositelé, a to buď prostřednictvím navrhovatele, nebo přímo formou písemné žádosti adresované MK. Žádost musí být doložena svobodným, předem daným a informovaným souhlasem dotčených nositelů.

c) Zjištění, že statek nesplňuje definici nemateriálního kulturního dědictví

Statek bude ze Seznamu vyřazen, pokud se až po jeho zápisu zjistí, že neodpovídá definici uvedené v článku 2.2 Metodického pokynu. To platí zejména tehdy, obsahuje-li prvky, které jsou v rozporu s mezinárodněprávními závazky České republiky, s uznávanými standardy

lidských práv, se zásadami vzájemné úcty mezi společenstvími nebo s principy trvale udržitelného rozvoje. Ze Seznamu bude vyřazen rovněž statek, do něhož v průběhu jeho vývoje pronikly prvky neslučitelné s definicí nehmotného kulturního dědictví podle článku 2.2 Metodického pokynu.

d) **Nedodání redokumentační zprávy**

Statek bude ze Seznamu vyřazen také v případě, že navrhovatel nepředloží redokumentační zprávu ani do deseti let od zápisu statku do Seznamu nebo od předložení poslední redokumentační zprávy, a to i přes tři marné písemné výzvy MK.

Pokud je statek prohlášen za zaniklý nebo dojde k jeho vyřazení ze Seznamu, zanikají veškeré závazky k jeho redokumentaci. Závazky k naplňování záchovných opatření ze strany navrhovatelů, nositelů a dalších odpovědných subjektů končí po vypořádání všech souvisejících ekonomických náležitostí v souladu s platnými právními předpisy. Dokumentace o vyřazeném nebo zaniklém statku bude nadále archivována u MK.

10. Přechodová a závěrečná ustanovení

10.1 Zveřejnění dokumentace a zpracování osobních údajů

Podáním návrhu navrhovatel a nositelé souhlasí se zveřejněním anonymizovaného návrhového listu a redokumentačních zpráv dálkovým přístupem,¹⁶ které zajistí MK a odborné organizace podle tohoto Metodického pokynu. Všichni, kdo jsou uvedeni v návrhu nebo zprávě, a ti, kteří poskytli svobodný, předem daný a informovaný souhlas s jeho podáním, zároveň **souhlasí se zpracováním osobních údajů** ve smyslu nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 (GDPR) a zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů. Tento souhlas se vztahuje na MK a NÚLK/NZM jako správce a zpracovatele údajů pro účely posouzení nominace, vedení evidence kulturních statků zapsaných do Seznamu a využití těchto údajů pro dokumentaci a redokumentaci statku.

Pokud není v návrhu nebo jeho přílohách uvedeno jinak, navrhovatel zároveň souhlasí se zveřejněním jména a příjmení při prezentaci a propagaci statku v souvislosti se Seznamem. Pokud si nositelé nepřejí být jmenováni, musí to výslovně uvést.

K některým částem nemateriálního kulturního dědictví nebo k informacím o něm může být přístup omezen místními zvyky, obyčejí nebo utajením určitých znalostí. V případě, že návrh obsahuje neveřejné informace určené výhradně komunitě nositelů, je možné v bodě C.4 návrhu a/nebo v redokumentační zprávě výslovně požádat o omezení přístupu k těmto částem. V takovém případě MK, NÚLK a/nebo NZM takové informace nezveřejní.

10.2 Nominace k zápisu do seznamů vedených UNESCO a Registru

Nominace k zápisu statku do Reprezentativního seznamu nebo do Seznamu ohroženého dědictví vyžadujícího naléhavě zachování musí být projednána Národní radou a zařazena do pravidelně aktualizovaného indikativního seznamu. V případě návrhu iniciovaného jiným státem se postupuje individuálně.

¹⁶ Tedy online.

Stejným způsobem Národní rada projedná nominaci programu, projektu nebo aktivity na zařazení do Registru osvědčených postupů vedeného v souladu s článkem 18 Úmluvy. Zápis do Seznamu není podmínkou pro nominaci do Registru.

10.3 Podpora projektů za účelem zachování a prezentace statků zapsaných do Seznamu

Nositeli statku zapsaného do Seznamu mohou být v rámci výběrových dotačních řízení ministerstev dle jejich rozpočtových možností a v souladu s právními předpisy a prioritami veřejného zájmu poskytnuty finanční prostředky na podporu projektu na zachování statku zapsaného do Seznamu, jeho dokumentaci, případně prezentaci.

10.4 Vzor pro krajské metodiky

Tento Metodický pokyn může sloužit jako vzor metodiky k sestavování krajských soupisů nemateriálního kulturního dědictví.

10.5 Převedení dříve zapsaných statků do nového Seznamu

Všechny statky, které byly zapsány do *Seznamu nemateriálních statků tradiční (a) lidové kultury* v letech 2009–2025, se považují za zapsané do *Seznamu nemateriálního kulturního dědictví České republiky* upraveného tímto Metodickým pokynem a jsou do něj převedeny ke dni jeho vstupu v platnost, jímž je datum jeho podpisu.

Tímto Metodickým pokynem se ruší dosavadní Metodický pokyn ředitelky ORNK MK čj. 83893/2018 ze dne 19. prosince 2018.

V Praze dne 16. října 2025

Mgr. Kateřina Klementová, Ph.D., v. r.

Ředitelka odboru regionální a národnostní kultury

PŘÍLOHY

Postup a termíny předkládání a projednávání návrhů k zápisu do Seznamu a redokumentačních zpráv

Odpovídá	Úkon	Termín
Navrhovatel	Požádat o konzultaci a písemné vyjádření NÚLK/NZM k záměru podání návrhu podle článku 4.2 Metodického pokynu	Nejpozději do 31. ledna v roce zamýšleného předložení návrhu; NÚLK/NZM vydají vyjádření nejpozději do 10 pracovních dnů od uskutečnění konzultace
Navrhovatel	Předložit návrh na zápis statku do Seznamu MK prostřednictvím návrhového listu (viz Příloha č. 3 nebo č. 4)	Do posledního pracovního dne měsíce února příslušného kalendářního roku
MK	Zkontrolovat všechny formální náležitosti návrhu, případně vyzvat navrhovatele k neodkladnému doplnění a návrh předat k posouzení NÚLK/NZM	Do 15. března příslušného kalendářního roku
NÚLK/NZM	Zkontrolovat obsah návrhů z hlediska souladu s Metodickým pokynem a požadavky Úmluvy a případně vyzvat navrhovatele k doplnění.	Do 20. dubna příslušného kalendářního roku
Navrhovatel	V případě výzvy k doplnění dodat revidovaný návrh NÚLK/NZM	Do 20. května příslušného kalendářního roku
MK	Svolat první jednání Národní rady	Do 30. června příslušného kalendářního roku
Národní rada	Projednat všechny návrhy předložené v daném roce, případně si vyžádat odborné posudky	Do 30. června příslušného kalendářního roku
Navrhovatel, NÚLK a NZM	Předložit redokumentační zprávu MK	Do 30. června příslušného kalendářního roku
MK	Zajistit posudky a dát je k dispozici členům Národní rady pro další zasedání	Do 15. října příslušného kalendářního roku
MK	Svolat druhé jednání Národní rady	Do 30. listopadu příslušného kalendářního roku

Národní rada	• Posoudit a doporučit ministroví statky k zápisu do Seznamu; • Vydat doporučení k vyřazení statků ze Seznamu nebo k jejich označení jako ohrožených či zaniklých; • Aktualizovat indikativní seznam; • Projednat redokumentační zprávy	Do 30. listopadu příslušného kalendářního roku ¹⁷
MK	• Vyžádat souhlas ministra zemědělství se zápisem agrárního nemateriálního kulturního dědictví	Bez zbytečného odkladu
Ministr kultury	Rozhodnout o: • zápisu statku do Seznamu, • nezapsání statku do Seznamu, • označení statku jako ohroženého, • označení statku jako zaniklého	Do 31. prosince příslušného kalendářního roku
MK	Oznámit navrhovateli rozhodnutí o zapsání/nezapsání statku do Seznamu, jeho označení jako ohroženého nebo zaniklého	Do 15. ledna následujícího kalendářního roku
NÚLK a MK	Zveřejnit návrhovou dokumentaci a redokumentační zprávy	Do 31. ledna následujícího kalendářního roku
Navrhovatel	V případě důležitých změn v průběhu projednávání návrhu nebo po jeho zápisu o nich informovat MK (např. změna sídla, statutárního zástupce nebo kontaktní osoby navrhovatele či subjektů odpovědných za realizaci záchovných opatření)	Průběžně, vždy do 30 pracovních dnů ode dne, kdy změna nastala

¹⁷ Termín 30. listopadu představuje nejzazší lhůtu pro provedení těchto úkonů v daném roce; Národní rada je však může provádět na kterémkoli ze svých zasedání.

Seznam regionálních pracovišť pověřených péčí o nemateriální kulturní dědictví v krajích

Jihočeský kraj

Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, Dukelská 242/1, 370 51 České Budějovice

Jihomoravský kraj

Masarykovo muzeum v Hodoníně, Zámecké náměstí 27/9, 695 01 Hodonín

Karlovarský kraj

Krajské muzeum Cheb, nám. Krále Jiřího z Poděbrad 493/4, 350 11 Cheb

Kraj Vysočina

Muzeum Vysočiny Třebíč, Zámek 1, 674 01 Třebíč

Královéhradecký kraj

Muzeum východních Čech v Hradci Králové, Eliščino nábř., 500 01 Hradec Králové

Liberecký kraj

Muzeum Českého ráje Turnov, Skálava 71, 511 01 Turnov

Moravskoslezský kraj

Muzeum Těšínska, Masarykovy sady 103/19, 737 01 Český Těšín

Muzeum Novojičínska, 28. října 12/51, 741 11 Nový Jičín

Olomoucký kraj

Vlastivědné muzeum v Olomouci, Nám. Republiky 5, 771 73 Olomouc

Pardubický kraj

Národní muzeum v přírodě – Muzeum v přírodě Vysočina, Příčná 350, 539 01 Hlinsko

Plzeňský kraj

Vlastivědné muzeum dr. Hostaše v Klatovech, Hostašova 1, 339 01 Klatovy

Praha

Muzeum hlavního města Prahy, Kožná 1, 110 01 Praha 1

Středočeský kraj

Hornické muzeum Příbram, nám. Hynka Kličky 293, 261 01 Příbram VI – Březové Hory

Ústecký kraj

Regionální muzeum v Teplicích, Zámecké nám. 14, 415 01 Teplice

Zlínský kraj

Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, Smetanovy sady 179, 686 01 Uherské Hradiště

Návrhový a evidenční list nemateriálního statku k zápisu do Seznamu nemateriálního kulturního dědictví České republiky

A. Identifikace navrhovaného statku

1. Předkladatel návrhu¹⁸
Název právnické nebo jméno fyzické osoby: Adresa: Jméno kontaktní osoby: Telefon: E-mail: Předkladatel návrhu nebo jeho oprávněný zástupce svým podpisem stvrzuje, že na sebe bere závazek podávání redokumentačních zpráv a bude kontaktní osobou/subjektem pro úřední komunikaci související se zápisem statku do Seznamu. Datum a podpis:
2. Název statku navrhovaného do Seznamu (Maximálně 200 znaků)
3. Zeměpisná lokalizace výskytu statku
<i>Charakterizujte konkrétně území, na kterém se statek vyskytuje (např. obec, kraj, etnografická oblast apod.). Pokud se statek vyskytuje na území více států, uveďte, o které státy se jedná.</i> (Maximálně 250 slov)
4. Do jaké oblasti / jakých oblastí nemateriálního kulturního dědictví statek náleží?

¹⁸ Podáním návrhu předkladatel souhlasí se zpracováním osobních údajů a se zveřejněním anonymizovaného návrhového listu v souladu s článkem 10.1 Metodického pokynu pro vedení Seznamu nemateriálního kulturního dědictví ČR. V případě, že nositelé nechtějí zveřejnit určité informace určené výhradně jejich komunitě, tyto části v návrhu označí a požádají o omezení přístupu k nim podle téhož článku.

- ☐ ústní tradice a vyjádření, včetně jazyka jakožto prostředku nemateriálního kulturního dědictví
- ☐ interpretační umění
- ☐ společenské zvyklosti, obřady a slavnostní události
- ☐ vědomosti a zkušenosti týkající se přírody a vesmíru
- ☐ dovednosti spojené s tradičními řemesly
- ☐ jiné (vypište):

5. Popis současné podoby statku

Popište statek tak, aby si jej dokázal představit i člověk, který se s ním nikdy nesetkal. Zaměřte se na jeho současnou podobu a funkci, užití technologie apod.

(Maximálně 600 slov)

6. Stručný popis historického vývoje statku

Stručně popište historický vývoj statku a jeho proměny až do současné podoby. Uveďte, zda bylo praktikování statku někdy přerušeno, a pokud ano, kdy a jak došlo k jeho obnovení.

(Maximálně 400 slov)

7. Případné jiné související nemateriální statky, kulturní prostory, lokality nebo konkrétní místa, artefakty, předměty a nástroje důležité pro praktikování statku

Popište, zda je statek úzce spojen s jinými projevy nemateriálního kulturního dědictví. Vyjmenujte také prostory, lokality, konkrétní místa, případně artefakty, předměty a nástroje, které jsou pro jeho praktikování důležité a o něž je proto třeba pečovat.

(Maximálně 300 slov)

8. Nositelé statku

Kdo jsou nositelé statku? Pokud existují zvláštní kategorie nositelů, jaké mají úlohy? (Například u tradiční rukodělné výroby, která má více fází, to mohou být různé profese, jež se podílejí na výsledném produktu, a také různí uživatelé těchto produktů; u tradičních koledních obchůzek se může jednat např. o zhotovitele masek, samotné obchůzkáře, jejich rodiny, které připravují zázemí, obyvatele obce, k nimž obchůzka zavítá apod.).

(Maximálně 500 slov)

9. Společenské funkce a kulturní významy

Jaké sociální (společenské) funkce statek v současnosti plní a jaké kulturní významy má pro své nositele?

(Maximálně 400 slov)

10. Předávání statku

Jakým způsobem se statek a s ním spojené znalosti a dovednosti v současnosti předávají z generace na generaci?

Pojem „generace“ se přitom může lišit podle povahy statku.

(Maximálně 400 slov)

B. Opatření pro zachování statku

1. Faktory ohrožující existenci a životaschopnost statku, pokud existují

Co nejkonkrétněji popište faktory, které mají nebo mohou mít negativní vliv na praktikování, životaschopnost a mezigenerační předávání statku.

(Maximálně 600 slov)

2. Jsou rizika a hrozby natolik silné, že požadujete, aby byl statek v Seznamu označen jako ohrožený? Z tohoto statusu vyplývají další důsledky a povinnosti – viz články 7 a 8 Metodického pokynu. Vysvětlete, proč o tento status žádáte.

☐ ANO

☐ NE

3. Návrh opatření pro zachování statku, upevnění a podporu jeho životaschopnosti, eliminaci ohrožení, degradace či zániku statku, pokud taková rizika existují

Popište, jak navrhovatel ve spolupráci s nositeli a dalšími zainteresovanými skupinami (například spolky, školy, veřejná správa, odborné a paměťové instituce a další) zajistí, aby statek zůstal životaschopný a udržitelný.

Opatření by měla v první řadě reagovat na rizika uvedená v bodě B.1, lze však uvést i další činnosti, které podpoří životaschopnost a předávání statku, vzdělávání a jeho vhodnou propagaci – i když žádná ohrožení nejsou aktuálně známa.

U každého opatření uveďte krátký popis, plánovaný čas realizace, kdo jej bude realizovat, a případně zdroj financování, vždy s ohledem na udržitelnost statku.

Uveďte konkrétní závazky, ne obecné fráze nebo úvahy. Informace o tom, jak se navržená opatření plní, budou součástí pravidelných redokumentačních zpráv o stavu statku.

V některých případech je nejlepší ochranou nezasahovat do průběhu a praktikování statku nebo zasahovat co nejméně. V takových případech se zaměřte hlavně na předávání statku mezi generacemi a jeho udržení, a na možná ohrožení, která mohou nastat po zápisu, například kvůli zvýšenému tlaku turistů.

(Maximálně 1000 slov)

4. Subjekty odpovědné za realizaci záchovných opatření

Rubriku zkopírujte, kolikrát bude potřeba. Odpovědným subjektem je zpravidla navrhovatel, ale mohou jím být i další právnické či fyzické osoby nebo všichni, kdo se podílejí na realizaci záchovných opatření.

Důležité je, aby záchovná opatření byla realistická a aby všichni uvedení v bodu 3 byli řádně zapojeni do přípravy návrhu a zavázali se k jejich plnění. Zástupce či zástupci odpovědného subjektu či subjektů svým podpisem potvrzují, že návrh byl projednán a všichni se spoluprací souhlasí.

Jméno fyzické / Název právnické osoby:

Jméno kontaktní osoby:

Adresa:

Telefon:

E-mail:

Jiné důležité informace (nepovinné):

Datum a podpis:

5. Zapojení nositelů statku do záchovných opatření

Podíl nositelů statku na jeho uchování a předávání dalším generacím je naprosto klíčový. Záchovná opatření by proto měla vycházet z jejich potřeb a plně je respektovat. Jak byli společenství nositelů, skupiny, případně jednotlivci zapojeni do plánování záchovných opatření a jakým způsobem se budou podílet na jejich realizaci? Uveďte co nejkonkrétnější informace.

(Maximálně 500 slov)

C. Identifikace nositelů a jejich souhlas se zápisem statku do Seznamu

1. Zástupci nositelů

Uvedte kontakty na konkrétní zástupce nositelů statku nebo na jejich sdružení, spolky, cechy, výbory či jiné skupiny. Můžete uvést libovolný počet kontaktů. Tento seznam doplňuje informace uvedené v oddílu A.8 a slouží k přesnějšímu určení nositelů statku.

Kontakty budou pravidelně aktualizovány během redokumentace a při zveřejnění budou anonymizovány v souladu s článkem 10.1 Metodického pokynu.

Tabulku zkopírujte, kolikrát bude potřeba.

Jméno fyzické / Název právnické osoby:

Jméno kontaktní osoby a její funkce:

Adresa:

Telefon:

E-mail:

Jiné důležité informace (nepovinné):

2. Zapojení nositelů do přípravy návrhu na zápis statku do Seznamu

Jakým způsobem byli společenství nositelů, skupiny, případně jednotlivci zapojeni do přípravy návrhu na zápis statku do Seznamu? Můžete uvést termíny jednání či schůzek s nositeli, kdo se jich účastnil, jak probíhaly, zda nositelé vyvíjeli samostatnou iniciativu v souvislosti s návrhem, jak a kým byli zástupci nositelů vybráni, aby se podíleli na přípravě návrhu....

(Maximálně 500 slov)

3. Svobodný, předem daný a informovaný souhlas nositelů statku s jeho zápisem do Seznamu

Podmínkou zápisu je svobodný, předem daný a informovaný souhlas nositelů statku s jeho zařazením do Seznamu. Tento souhlas bude přiložen k návrhu jako příloha č. 1.

Zde uveďte, které skupiny nebo osoby souhlas poskytly, kdo jsou a jakou mají roli ve vztahu k navrženému statku. Vysvětlete, proč byly vybrány jako zástupci společenství nositelů. Nositelé či jejich skupiny, kteří souhlas poskytli, by měli odpovídat těm, kteří byli identifikováni v bodě A.8.

Jsou vítány různorodé a individuální projevy souhlasu nositelů, včetně audiovizuálních, a to v neomezeném množství. Poskytnutý souhlas by měl co nejlépe reflektovat strukturu a rozmanitost společenství nositelů – z hlediska jejich role, věku, pohlaví, místa působení a dalších důležitých faktorů.¹⁹

(Maximálně 400 slov)

¹⁹ Poskytnutím souhlasu nositelé souhlasí se zpracováním svých osobních údajů podle článku 10.1 Metodického pokynu a zavazují se dodržovat postupy a závazky vyplývající ze zápisu do Seznamu, jak jsou stanoveny v Metodickém pokynu.

4. Respektování zvyklostí, obyčejů a omezení, kterými se řídí přístup ke statku

K některým částem nemateriálního kulturního dědictví nebo k informacím o něm může být přístup omezen místními zvyky, obyčejí nebo utajením určitých znalostí či zákonem. Uveďte, zda takové praktiky existují, a pokud ano, uveďte nástroje nebo metody, kterými bude garantováno dodržování těchto praktik.

Pokud si z těchto důvodů nepřejete některou část návrhové dokumentace zveřejnit, uveďte to.

(Maximálně 300 slov)

D. Přílohy**Pro kontrolu zaškrtněte, zda jste doložili všechny potřebné přílohy návrhu**

☐	Příloha č. 1 – Svobodný, předem daný a informovaný souhlas nositelů statku s jeho zápisem do Seznamu. Souhlas může mít formu písemného prohlášení, videonahrávek i jinou.
☐	Příloha č. 2 – Deset fotografií v elektronické podobě a tiskové kvalitě ve formátu .jpg nebo .tif (nikoli vložené ve Wordu či PDF), včetně prohlášení o vlastnictví licence a udělení souhlasu se zveřejněním (viz příloha č. 6 Metodického pokynu).
Fotografie by měly dobře vystihovat a odrážet podstatu statku, aby bylo možné pomocí nich statek lépe poznat a efektivně jej představit veřejnosti. V případě zápisu budou tyto snímky použity Ministerstvem kultury, Národním ústavem lidové kultury a/nebo Národním zemědělským muzeem pro veřejnou prezentaci statku. Z tohoto důvodu by měly převážně zachycovat aktuální stav statku, nikoli historické záběry.
☐	Příloha č. 3 – Dokumentace statku: podrobný popis statku, další fotografie, audiovizuální materiály či jiné doklady, přehled zdrojů, kde lze o statku najít informace – například bibliografie knih, článků, videí či jiných dokumentů, seznam obecních, spolkových, archivních nebo muzejních sbírek, které se statkem souvisejí apod.
V případě audiovizuálních materiálů nebo dalších fotografií dodejte také udělení souhlasu s jejich zveřejněním a prohlášení o vlastnictví licence (viz příloha č. 6 Metodického pokynu). Pokud tato prohlášení nebudou dodána, bude se mít za to, že materiály nemají být zveřejněny, případně že k nim nejsou zajištěna potřebná práva. V takovém případě budou použity výhradně pro dokumentační účely.
☐	Příloha č. 4 – Mapa, ve které je zakresleno místo nebo místa, případně oblast, kde se statek vyskytuje. U statků rozšířených na celém území mohou být vyznačena například hlavní centra nebo oblasti výskytu.
☐	Příloha č. 5 – Písemné vyjádření Národního ústavu lidové kultury / Národního zemědělského muzea o výsledku konzultace podle článku 4.2 Metodického pokynu.
☐	Příloha č. 6 – Písemné vyjádření krajského úřadu k předložení návrhu, včetně potvrzení o zápisu statku na krajský seznam (s uvedením názvu statku v seznamu a data zápisu). Toto vyjádření se nevyžaduje u návrhů nominovaných přímo na národní Seznam, pokud se statek nachází na území více krajů.

Vyplní Ministerstvo kultury na základě rozhodnutí ministra
Statek byl do seznamu
☐ ZAPSÁN
☐ NEZAPSÁN
Podpisem ministra kultury dne:
Pořadové číslo:

Návrhový a evidenční list k úpravě zápisu statku zapsaného do Seznamu nemateriálního kulturního dědictví České republiky – rozšíření geografického území a/nebo okruhu nositelů

A. Identifikace navrhovaného statku

1. Předkladatel původního návrhu
Název právnické nebo jméno fyzické osoby:
Adresa:
Jméno kontaktní osoby:
Telefon:
E-mail:
2. Předkladatelé nového návrhu²⁰
<i>Pokud je předkladatelů u návrhu na rozšíření zápisu více, nakopírujte rubriku a označte, kdo je odpovědný koordinátor.</i>
Název právnické nebo jméno fyzické osoby:
Adresa:
Jméno kontaktní osoby:
Telefon:
E-mail:
Předkladatel návrhu nebo jeho oprávněný zástupce svým podpisem stvrzuje, že na sebe bere závazek podávání redokumentačních zpráv a bude kontaktní osobou/subjektem pro veškerou komunikaci související se zápisem statku do seznamu.
Datum a podpis:
3. Původní název statku, jak byl zapsán do Seznamu
4. Nový název statku, je-li navrhován (maximálně 200 znaků)

²⁰ Podáním návrhu předkladatel souhlasí se zpracováním osobních údajů a se zveřejněním anonymizovaného návrhového listu v souladu s článkem 10.1 Metodického pokynu pro vedení Seznamu nemateriálního kulturního dědictví ČR. V případě, že nositelé nechtějí zveřejnit určité informace určené výhradně jejich komunitě, tyto části v návrhu označí a požádají o omezení přístupu k nim podle téhož článku.

5. Zeměpisná lokalizace výskytu statku
<i>Charakterizujte konkrétně území, o které se má stávající zápis rozšířit (např. obec, kraj, etnografická oblast apod.), pokud je změna územního rozšíření statku předmětem návrhu.</i> (Maximálně 250 slov)
6. Zpřesnění popisu současné podoby statku
<i>Popis statku, jak byl původně zapsán, zůstává beze změny. Zaměřte se na jeho současnou podobu, funkci, užívané technologie a další aspekty v nově navržených lokalitách a v souvislosti s novými nositeli, kteří se k zápisu chtějí připojit.</i> (Maximálně 600 slov)
7. Stručný popis historického vývoje statku v nově navržených lokalitách/komunitách
<i>Stručně popište historický vývoj statku a jeho proměny až do současné podoby. Uveďte, zda bylo praktikování statku někdy přerušeno, a pokud ano, kdy a jak došlo k jeho obnovení. Uveďte jen informace vztahující se k nově navrženým lokalitám a nositelům.</i> (Maximálně 400 slov)
8. Případné jiné související nemateriální statky, kulturní prostory, lokality nebo konkrétní místa, artefakty, předměty a nástroje důležité pro praktikování statku po jeho rozšíření
<i>Popište, zda je statek úzce spojen s jinými projevy nemateriálního kulturního dědictví. Vyjmenujte také prostory, lokality, konkrétní místa, případně artefakty, předměty a nástroje, které jsou pro jeho praktikování důležité a o něž je proto třeba pečovat.</i> (Maximálně 300 slov)
9. Nositelé statku
<i>Popište, kdo jsou další, nově navržení nositelé statku, na něž se vztahuje rozšíření zápisu. Pokud existují zvláštní kategorie nositelů, jaké mají úlohy? (Například u tradiční rukodělné výroby, která má více fází, to mohou být různé profese, jež se podílejí na výsledném produktu, a také uživatelé těchto produktů; u tradičních koledních obchůzek se může jednat např. o zhotovitele masek, samotné obchůzkaře, jejich rodiny, které připravují zázemí, obyvatele obce, k nimž obchůzka zavítá apod.).</i> (Maximálně 500 slov)

10. Společenské funkce a kulturní významy
<i>Jaké sociální (společenské) funkce statek v současnosti plní a jaké kulturní významy má pro své nositele v nově navržených lokalitách nebo v nově navržené skupině nositelů?</i> (Maximálně 400 slov)
11. Předávání statku
<i>Jakým způsobem se statek v současnosti předává z generace na generaci v nově navržených lokalitách nebo v nově navržené skupině nositelů?</i> <i>Pojem „generace“ se přitom může lišit podle povahy statku.</i> (Maximálně 400 slov)

B. Opatření pro zachování statku

1. Faktory ohrožující existenci a životaschopnost statku, pokud existují
<i>Co nejkonkrétněji popište faktory, které mají nebo mohou mít negativní vliv na praktikování, životaschopnost a mezigenerační předávání statku při jeho rozšíření na nová území nebo rozšíření okruhu jeho nositelů.</i> (Maximálně 600 slov)
2. Jsou rizika a hrozby natolik silné, že požadujete, aby byl statek v Seznamu označen jako ohrožený? Z tohoto statusu vyplývají další důsledky a povinnosti – viz článek 7 a 8 Metodického pokynu. Vysvětlete, proč o tento status žádáte.
☐ ANO ☐ NE
3. Návrh opatření pro zachování a udržitelnost statku, upevnění a podporu jeho životaschopnosti, eliminaci ohrožení, degradace či zániku statku, pokud taková rizika existují.
Uvedená záchovná opatření se budou týkat především statku v nově navrhovaných lokalitách/komunitách, ale zároveň vezmou v úvahu i vztahy mezi již zapsanými nositeli a nositeli, kteří žádají o rozšíření zápisu. Popište, zda budou původní a noví nositelé

zapsaného statku spolupracovat, případně navrhněte společné aktivity. Uveďte také, jak rozšíření zápisu ovlivní stávající záchovná opatření.

Popište, jak navrhovatel ve spolupráci s nositeli a dalšími zainteresovanými skupinami (například spolky, školy, veřejná správa, odborné a paměťové instituce a další) zajistí, aby statek zůstal životaschopný a udržitelný.

Opatření by měla v první řadě reagovat na rizika uvedená v bodě B.1, lze však uvést i další činnosti, které podpoří životaschopnost a předávání statku, vzdělávání a jeho vhodnou propagaci – i když žádná ohrožení nejsou aktuálně známa.

U každého opatření uveďte krátký popis, plánovaný čas realizace, kdo jej bude realizovat, a případně zdroj financování, vždy s ohledem na udržitelnost statku.

Uveďte konkrétní závazky, ne obecné fráze nebo úvahy. Informace o tom, jak se navržená opatření plní, budou součástí pravidelných redokumentačních zpráv o stavu statku.

V některých případech je nejlepší ochranou nezasahovat do průběhu a praktikování statku nebo zasahovat co nejméně. V takových případech se zaměřte hlavně na předávání statku mezi generacemi a jeho udržení, a na možná ohrožení, která mohou nastat po zápisu, například kvůli zvýšenému tlaku turistů.

(Maximálně 1000 slov)

4. Subjekty odpovědné za realizaci záchovných opatření

Rubriku zkopírujte, kolikrát bude potřeba. Odpovědným subjektem je zpravidla navrhovatel, ale mohou jím být i další právnické či fyzické osoby nebo všichni, kdo se podílejí na realizaci záchovných opatření.

Důležité je, aby záchovná opatření byla realistická a aby všichni uvedení v bodu 3 byli řádně zapojeni do přípravy návrhu a zavázali se k jejich plnění. Zástupce či zástupci odpovědného subjektu či subjektů svým podpisem potvrzují, že návrh byl projednán a všichni se spoluprací souhlasí.

Jméno fyzické / Název právnické osoby:

Jméno kontaktní osoby:

Adresa:

Telefon:

E-mail:

Jiné důležité informace (nepovinné):

Datum a podpis:

5. Zapojení nositelů statku do záchovných opatření

Podíl nositelů statku na jeho zachování a předávání dalším generacím je naprosto klíčový. Záchovná opatření by proto měla vycházet z jejich potřeb a plně je respektovat. Jak byli noví a případně i původní nositelé statku zapojeni do plánování záchovných opatření a jakým způsobem se budou podílet na jejich realizaci? Uveďte co nejkonkrétnější informace.

(Maximálně 500 slov)

C. Identifikace nositelů a jejich souhlas se změnami zápisu statku do Seznamu

1. Zástupci nositelů, na něž se vztahují změny v zápisu

Uvedte kontakty na konkrétní zástupce nositelů statku nebo na jejich sdružení, spolky, cechy, výbory či jiné skupiny. Můžete uvést libovolný počet kontaktů. Tento seznam doplňuje informace uvedené v oddílu A.9 a slouží k přesnějšímu určení nositelů statku.

Kontakty budou pravidelně aktualizovány během redokumentace a při zveřejnění budou anonymizovány v souladu s článkem 10.1 Metodického pokynu.

Tabulku zkopírujte, kolikrát bude potřeba.

Jméno fyzické / název právnické osoby:

Jméno kontaktní osoby a její funkce:

Adresa:

Telefon:

E-mail:

Jiné důležité informace (nepovinné):

2. Zapojení nositelů do přípravy rozšíření návrhu na změny v zápisu statku do Seznamu

Jakým způsobem byli společenství nositelů, skupiny, případně jednotlivci zapojeni do přípravy návrhu na rozšíření zápisu statku do Seznamu? Můžete uvést termíny jednání či schůzek s nositeli, kdo se jich účastnil, jak probíhaly, zda nositelé vyvíjeli samostatnou iniciativu v souvislosti s návrhem, jak a kým byli zástupci nositelů vybráni, aby se podíleli na přípravě návrhu....

Zaměřte se především na nově přistupující komunity nositelů a zohledněte také komunikaci s nositeli statku tak, jak je již zapsán v Seznamu.

(Maximálně 500 slov)

3.a Svobodný, předem daný a informovaný souhlas nositelů rozšířeného statku se zápisem změn do Seznamu

Podmínkou zápisu je svobodný, předem daný a informovaný souhlas nositelů statku s jeho zařazením do Seznamu. Tento souhlas bude přiložen k návrhu jako příloha č. 1.

Zde uveďte, které skupiny nebo osoby, na něž se vztahuje rozšíření statku, souhlas poskytly, kdo jsou a jakou mají roli ve vztahu k navrženému statku. Vysvětlete, proč byly vybrány jako zástupci společenství nositelů. Nositelé či jejich skupiny, kteří souhlas poskytli, by měli odpovídat těm, kteří byli identifikováni v bodě A.9.

Jsou vítány různorodé a individuální projevy souhlasu nositelů, včetně audiovizuálních, a to v neomezeném množství. Poskytnutý souhlas by měl co nejlépe reflektovat strukturu a

rozmanitost společenství nositelů – z hlediska jejich role, věku, pohlaví, místa působení a dalších důležitých faktorů.²¹

(Maximálně 400 slov)

3.b Svobodný, předem daný a informovaný souhlas nositelů původně zapsaného statku s rozšířením zápisu

V příloze č. 2 doložte svobodný, předem daný a informovaný souhlas nositelů původně zapsaného statku s rozšířením zápisu. Popište zde, kdo tyto nositelé jsou, proč byli vybráni, aby reprezentovali společenství nositelů – viz bod 3. a.

(Maximálně 400 slov)

4. Respektování zvyklostí, obyčejů a omezení, kterými se řídí přístup ke statku

K některým částem nemateriálního kulturního dědictví nebo k informacím o něm může být přístup omezen místními zvyky, obyčeji nebo utajením určitých znalostí či zákonem. Uveďte, zda takové praktiky existují, a pokud ano, uveďte nástroje nebo metody, kterými bude garantováno dodržování těchto praktik.

Pokud si z těchto důvodů nepřejete některou část návrhové dokumentace zveřejnit, uveďte to.

(Maximálně 300 slov)

D. Přílohy

Pro kontrolu zaškrtněte, zda jste doložili všechny potřebné přílohy návrhu

☐	Příloha č. 1 – Svobodný, předem daný a informovaný souhlas nositelů statku s jeho zápisem do Seznamu. Souhlas může mít formu písemného prohlášení, videonahrávek i jinou.
☐	Příloha č. 2 – Svobodný, předem daný a informovaný souhlas nositelů původně zapsaného statku s jeho rozšířením o další lokality a/nebo okruh nositelů. Souhlas může mít formu písemného prohlášení, videonahrávek i jinou.
☐	Příloha č. 3 – Deset fotografií v elektronické podobě a tiskové kvalitě ve formátu .jpg nebo .tif (nikoli vložené ve Wordu či PDF), včetně prohlášení o vlastnictví licence a udělení souhlasu se zveřejněním (viz příloha č. 6 Metodického pokynu). Fotografie by měly dobře vystihovat a odrážet podstatu statku, aby bylo možné pomocí nich statek lépe poznat a efektivně jej představit veřejnosti. V případě zápisu budou

²¹ Poskytnutím souhlasu nositelé souhlasí se zpracováním svých osobních údajů podle článku 10.1 Metodického pokynu a zavazují se dodržovat postupy a závazky vyplývající pro ně ze zápisu do Seznamu, jak jsou stanoveny v Metodickém pokynu.

	tyto snímky použity Ministerstvem kultury, Národním ústavem lidové kultury a/nebo Národním zemědělským muzeem pro veřejnou prezentaci statku. Z tohoto důvodu by měly převážně zachycovat aktuální stav statku, nikoli historické záběry.
☐	Příloha č. 4 – Dokumentace statku: podrobný popis statku, další fotografie, audiovizuální materiály či jiné doklady, přehled zdrojů, kde lze o statku najít informace – například bibliografie knih, článků, videí či jiných dokumentů, seznam obecních, spolkových, archivních nebo muzejních sbírek, které se statkem souvisejí apod. V případě audiovizuálních materiálů nebo dalších fotografií dodejte také udělení souhlasu s jejich zveřejněním a prohlášení o vlastnictví licence (viz příloha č. 6 Metodického pokynu). Pokud tato prohlášení nebudou dodána, bude se mít za to, že materiály nemají být zveřejněny, případně že k nim nejsou zajištěna potřebná práva. V takovém případě budou použity výhradně pro dokumentační účely.
☐	Příloha č. 5 – Mapa, ve které je zakresleno místo nebo místa, případně oblast, kde se statek vyskytuje. U statků rozšířených na celém území mohou být vyznačena například hlavní centra nebo oblasti výskytu.
☐	Příloha č. 6 – Písemné vyjádření Národního ústavu lidové kultury / Národního zemědělského muzea o výsledku konzultace podle článku 4.2 Metodického pokynu.

Vyplní Ministerstvo kultury na základě rozhodnutí ministra
Statek byl do seznamu
☐ ZAPSÁN ☐ NEZAPSÁN
Podpisem ministra kultury dne:
Pořadové číslo:
Nahrazuje statek zapsaný s pořadovým číslem a názvem:

Schvalovací doložka k zápisu statku do Seznamu

1. Název statku
2. Datum doručení návrhu na Ministerstvo kultury
3. Číslo jednací
4. Doporučení Národní rady pro nemateriální kulturní dědictví k zápisu statku do Seznamu
DOPORUČUJE – NEDOPORUČUJE²² zápis statku do Seznamu Zdůvodnění: <i>Datum a podpis předsedy</i>
5. Souhlas ministra kultury a datum zápisu statku do Seznamu
SOUHLASÍ – NESOUHLASÍ se zápisem statku do Seznamu. <i>Podpis ministra kultury:</i>
<i>Číslo jednací:</i>
<i>Datum souhlasu ministra kultury se zápisem statku do Seznamu (je považováno za datum zápisu statku do Seznamu)</i>
6. Pořadové číslo a název statku v Seznamu po jeho rozšíření
7. V případě rozšíření již zapsaného statku tento nahrazuje:
<i>Pořadové číslo a název původního statku, který je novým zápisem nahrazen</i>

²² Nehodící se vždy škrtněte.

Pravidelná redokumentace

8. Informace o odevzdání pravidelných redokumentačních zpráv
1. Datum: Číslo jednací:
2. Datum: Číslo jednací:
3. Datum: Číslo jednací:
4. Datum: Číslo jednací:
5. Datum: Číslo jednací:

V případě potřeby lze pokračovat na samostatném listu.

Označení statku za ohrožený

9. Doporučení Národní rady pro nemateriální kulturní dědictví označit statek za ohrožený
<i>Informace o oznamovateli, důvodech ohrožení a návrhu postupu jsou uvedeny v samostatné zprávě, kterou vypracovává Národní ústav lidové kultury nebo Národní zemědělské muzeum.</i> <i>Návrh nového nebo aktualizovaného plánu záchovných opatření je uveden v samostatné zprávě, kterou vypracovává navrhovatel.</i>
DOPORUČUJE – NEDOPORUČUJE označit statek za ohrožený Zdůvodnění:

Datum a podpis předsedy

10. Souhlas ministra s označením statku za ohrožený

SOUHLASÍ – NESOUHLASÍ s označením statku za ohrožený

Číslo jednací:

Datum souhlasu/nesouhlasu ministra kultury a podpis:

Označení statku za zaniklý a vyřazení ze seznamu

11. Doporučení Národní rady pro nemateriální kulturní dědictví označit statek za zaniklý nebo jej vyřadit ze seznamu

DOPORUČUJE – NEDOPORUČUJE

- ☐ označit statek za zaniklý
☐ vyřadit statek ze seznamu

Zdůvodnění:

Datum a podpis předsedy

12. Souhlas ministra s označením statku za zaniklý nebo jeho vyřazením ze seznamu

SOUHLASÍ – NESOUHLASÍ

- ☐ s označením statku za zaniklý
☐ s vyřazením statku ze seznamu

Číslo jednací:

Datum souhlasu/nesouhlasu ministra kultury s označením statku za zaniklý nebo s jeho vyřazením ze seznamu:

Prohlášení o vlastnictví licence a udělení souhlasu s užitím díla

Udělení práv k užití je vyžadováno u všech fotografií a audiovizuálních materiálů, které jsou přiloženy k Návrhovému a evidenčnímu listu nemateriálního statku k zápisu do Seznamu nemateriálního kulturního dědictví České republiky či redokumentační zprávě, a mají být zveřejněny. Fotografie jsou předloženy v souladu s technickými specifikacemi uvedenými v pokynech v příslušném formuláři návrhu.

1. Já, níže podepsaný/á, tímto uděluji Ministerstvu kultury, Národnímu ústavu lidové kultury a Národnímu zemědělskému muzeu nevýhradní práva k užití, zveřejňování, rozmnožování, rozšiřování, vystavování a jinému sdělování veřejnosti včetně zpřístupňování veřejnosti online v jakémkoli jazyce nebo formě a jakýmikoli prostředky, včetně digitálních, následujících materiálů, a to vcelku nebo po částech, v souladu s příslušnými ustanoveními autorského zákona a občanského zákoníku v platném znění. Tato práva uděluji Ministerstvu kultury, Národnímu ústavu lidové kultury a Národnímu zemědělskému muzeu na neomezenou dobu a pro celý svět.

Identifikátor (např. číslo snímku)	Popis fotografie / videa	Datum pořízení	Jméno fotografa / autora

Identifikátor (např. číslo snímku)	Popis fotografie / videa	Datum pořízení	Jméno fotografa / autora

2. Dále uděluji Ministerstvu kultury, Národnímu ústavu lidové kultury a Národnímu zemědělskému muzeu nevýhradní právo udělit třetím stranám podlicenci k užití materiálů vcelku nebo po částech, a to výhradně pro neziskové vzdělávací nebo veřejné informační účely.
3. Výše uvedená práva jsou poskytnuta za podmínky, že je v případě použití materiálu/materiálů uveden výše uvedený zdroj nebo jeho ekvivalent.
4. Potvrzuji, že jsem oprávněn(a) poskytnout všechna práva podle odstavců 1 a 2 této smlouvy a že podle mého nejlepšího vědomí a svědomí materiály:
 - a) v žádném případě neporušují žádné existující autorské právo nebo licenci;
 - b) v žádném případě neporušují zvyklosti upravující přístup k zobrazenému nebo zapsanému statku.

Jméno: _____

Datum: _____

Instituce: _____

Podpis
(případně
razítko): _____

Adresa: _____

Posudek k návrhu statku na zápis do Seznamu nemateriálního kulturního dědictví České republiky

Název statku	
Navrhovatel	
Jméno oponenta	
Datum	

Posuďte, zda a jak statek splňuje následující předpoklady pro zápis do Seznamu (v celkovém rozsahu 500–1000 slov):

1. Statek splňuje definici nemateriálního kulturního dědictví podle článku 2.2 Metodického pokynu
<i>a) společenství, skupiny a v některých případech též jednotlivci jej považují za součást svého nemateriálního kulturního dědictví a plní v jejich životě důležité společenské a kulturní funkce</i>
<i>b) předává se z generace na generaci</i>
<i>c) je společenstvími, skupinami lidí, případně jednotlivci neustále přetvářen v závislosti na jejich prostředí, na jejich interakci s přírodou a na jejich historii</i>
<i>d) dává svým nositelům pocit identity a kontinuity</i>
<i>e) podporuje úctu ke kulturní rozmanitosti a lidské tvořivosti</i>
<i>f) statek a opatření k jeho zachování nejsou v rozporu s právními normami v oblasti lidských práv a se závazky vyplývajícími z mezinárodních právních nástrojů, jichž je Česká republika smluvní stranou a upravujícími práva duševního vlastnictví a práva příbuzná, užívání biologických a ekologických zdrojů a ani se zásadami vzájemné úcty mezi společenstvími, skupinami a jednotlivci, jakož i zásadami trvale udržitelného rozvoje</i>

2. Společenství nositelů, skupiny nebo jednotlivci byli zapojeni do přípravy návrhu a poskytli svobodný, předem daný a informovaný souhlas se zápisem

Nositelé statku by se měli na nominaci podílet nejen jako informátoři, ale především jako aktivní účastníci procesu – od identifikace statku, přes definování možných ohrožení a problémů, až po navrhování opatření k jeho zachování. Na těchto opatřeních by měli spolupracovat se širokým okruhem zainteresovaných stran, jako jsou místní, zájmové, profesní či jiné spolky, nevládní organizace, místní a regionální samosprávy nebo odborné instituce. Souhlas nositelů je nezbytnou podmínkou pro zápis do Seznamu.

3. Jsou navržena opatření, která zajistí další životaschopnost, udržitelnost a předávání statku a tato opatření byla navržena a budou realizována za aktivní účasti nositelů

Účast nositelů na plánování a realizaci opatření k zachování statku je povinnou součástí nominačního procesu a musí být doložena.
U statků, které nejsou ohrožené, bývá často nejlepší ochranou jejich přirozené mezigenerační předávání, neovlivněné zásahy institucí či cílenou péčí. U plně životaschopných statků k tomu posuzovatelé vždy přihlížejí.
Při hodnocení navržených opatření zvažte také možná nepřímá rizika, která může zápis statku vyvolat.

Další komentář pro Ministerstvo kultury:

Další komentář pro navrhovatele:

DOPORUČUJI – NEDOPORUČUJI zápis statku do Seznamu²³

Bodové ohodnocení 1–10²⁴:

Podpis:

²³ Nehodící se škrtněte.

²⁴ 1 – Návrh je zpracován nedostatečně, neprokázal, že statek splňuje definici nemateriálního kulturního dědictví ani/nebo všechny náležitosti dle Metodického pokynu; statek nemůže být zapsán. 10 – Návrh je výborně zpracován, obsahuje všechny požadované náležitosti a statek by měl být rozhodně zapsán.

Redokumentační zpráva o stavu nemateriálního statku zapsaného do Seznamu nemateriálního kulturního dědictví České republiky

Redokumentační zprávy slouží k naplňování článku 11 písm. a) a 12.1 Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví UNESCO, který vyžaduje, aby byl **soupis nemateriálního kulturního dědictví na území státu pravidelně aktualizován**.

Zprávu připravuje navrhovatel zápisu nemateriálního statku do Seznamu v součinnosti s Národním ústavem lidové kultury (NÚLK) nebo Národním zemědělským muzeem (NZM) v pravidelném cyklu stanoveném Metodickým pokynem pro vedení soupisu nemateriálního kulturního dědictví České republiky (dále jen „Metodický pokyn“).

Navrhovatel má povinnost zpracovat redokumentační zprávu **za účasti nositelů statku a s jejich svobodným, informovaným a předem daným souhlasem** podle článku 7 Metodického pokynu.

NÚLK nebo NZM zprávu zkontroluje a doplní svá zjištění. V případě nesrovnalostí nebo potřeby úprav ji vrátí navrhovateli k doplnění. Na blížící se termín odevzdání zprávy upozorní navrhovatele NÚLK nebo NZM nejméně šest měsíců předem.

Finální verze zprávy musí být odevzdána Ministerstvu kultury (MK) nejpozději do 30. června příslušného roku. Zpráva bude zveřejněna v souladu s článkem 10.1 Metodického pokynu.

A. Základní informace

1. Název statku
2. Navrhovatel statku pro zápis do Seznamu nebo jeho (právní) nástupce, jenž zprávu předkládá
Název právnické nebo jméno fyzické osoby:
Adresa:
Jméno kontaktní osoby:
Telefon:
E-mail:
3. Datum podání zprávy

B. Změny a současná podoba praktikování statku

1. Je přirozené, že se nemateriální kulturní dědictví v čase vyvíjí a proměňuje. Jakými změnami statek prošel od doby zápisu do Seznamu nebo od poslední redokumentační zprávy? Uveďte a zhodnoťte změny z hlediska:

- Živosti statku a mezigeneračního předávání** – posílilo, nebo naopak oslabilo se předávání mezi generacemi? Probíhá praktikování statku stejně, aktivněji nebo méně aktivně než dříve, a proč? Jaké změny k tomu vedly?
- Nositelů statku** – k jakým změnám došlo v základně nositelů, a to početně, generačně, věkově, genderově nebo v jejich vnitřním uspořádání? Změnily se původní úlohy jednotlivých skupin nositelů?
- Charakteru statku** – nastaly změny ve způsobu jeho praktikování, územním rozšíření, kulturních či společenských funkcích nebo v jiných aspektech? Prosím, popište je.

2. Vliv zápisu na statek

Jaký vliv měl nebo má zápis do Seznamu na statek a jeho okolí? Uveďte, prosím, zda zápis přinesl konkrétní pozitivní nebo negativní dopady – například na vnímání statku, podporu ze strany obce, kraje či jiných institucí, rozvoj místní infrastruktury, turismus nebo mezilidské vztahy v komunitě.

Pokud byl zápis využit nebo zneužit pro jiné účely (např. marketingové, ekonomické nebo politické), popište i tyto situace.

3. Aktualizace seznamu zástupců nositelů

Porovnejte současný stav se stavem při podání nominace nebo poslední redokumentační zprávy a vyznačte změny. Rubriku zkopírujte, kolikrát to bude potřeba, a doplňte k ní také vysvětlující text.

Jméno fyzické / název právnické osoby:

Jméno kontaktní osoby a její funkce:

Adresa:

Telefon:

E-mail:

Jiné důležité informace (nepovinné):

Komentář ke změnám:

C. Opatření pro zachování statku

1. Jakým způsobem byla naplňována opatření k zachování, udržitelnosti a předávání statku navržená v návrhové dokumentaci nebo v poslední redokumentační zprávě? Uveďte konkrétně.
2. Pokud z vaší zkušenosti vyplývá konkrétní příklad dobré praxe – opatření, program, projekt nebo aktivita, které prokazatelně přispěly k posílení životaschopnosti statku, přitáhly pozornost mladé generace nebo jiným způsobem praktikování statku významně podpořily, budeme rádi, když jej budete sdílet. Prosím, uveďte, v čem metodika programu/projektu/aktivity spočívala nebo spočívá a jaké pozitivní výsledky přinesla. Může se jednat o stále probíhající aktivitu. Tento bod není povinný, slouží ke shromažďování ověřených a fungujících příkladů péče o nemotné kulturní dědictví. S vaším svolením je budou NÚLK, NZM a MK sdílet a využívat k budování databáze úspěšných a prospěšných programů, projektů a aktivit. Sdílení dobré praxe nám pomůže lépe a efektivněji pečovat o nemotné kulturní dědictví na celostátní úrovni.
3. Existují aktuálně rizikové faktory nebo ohrožení, které mají nebo mohou mít negativní vliv na praktikování, životaschopnost a mezigenerační předávání statku? Popište je. Došlo od zápisu nebo od podání poslední redokumentační zprávy ke změnám?
4. Jaká opatření k zachování statku jsou plánována pro další období? Opatření mohou navazovat na stávající nebo mohou být navržena zcela nová.
5. Jakým způsobem byli nositelé a jejich společenství zapojeni do zpracování redokumentační zprávy? Stejně jako při zpracování nominace je i při redokumentaci zapsaného statku potřeba, aby se na sběru informací a formulaci zprávy podíleli samotní nositelé statku. Popište, jak byli zapojeni.

D. Přílohy

Příloha č. 1 – Deset aktuálních fotografií v elektronické podobě, ve formátu .jpg nebo .tif (nikoli vložené do dokumentů ve formátu Word nebo PDF).

Fotografie by měly věrně zachycovat a odrážet současnou podobu statku, aby jej bylo možné prostřednictvím obrazového materiálu lépe poznat a poskytnou relevantní podklady pro jednání Národní rady.

Příloha č. 2 – Prohlášení o vlastnictví licence a udělení souhlasu se zveřejněním fotografií /audiovizuálních materiálů (viz příloha č. 6 Metodického pokynu).

Redokumentační zpráva Národního ústavu lidové kultury/Národního zemědělského muzea ke stavu statku zapsaného do Seznamu nemateriálního kulturního dědictví ČR

1. Pořadové číslo a název statku
2. Východiska redokumentační zprávy Základní informace o předešlých zprávách.
3. Zjištění a komentáře NÚLK/NZM
<i>Odborná organizace uvede, jakým způsobem během uplynulého redokumentačního období:</i> • <i>komunikovala s navrhovatelem a nositeli statku;</i> • <i>provedla doplňkovou dokumentaci, pokud proběhla, a v jakém rozsahu;</i> • <i>realizovala další související metodické, výzkumné nebo popularizační aktivity vztahující se ke statku.</i> <i>Dále může doplnit vlastní hodnocení aktuální situace statku a návrhy pro další postup v péči o něj.</i>
3. Za NÚLK/NZM zpracoval/a (jméno a datum):